

KẾ TOÁN TRÁCH NHIỆM VÀ VẬN DỤNG KẾ TOÁN TRÁCH NHIỆM TẠI CÁC DOANH NGHIỆP DỆT - MAY XUẤT KHẨU VIỆT NAM

✍ ĐỖ HƯƠNG QUỲNH*

Ngày nhận: 11/02/2023

Ngày phản biện: 12/02/2023

Ngày duyệt đăng: 21/3/2023

Tóm tắt: Trong những năm gần đây, ngành dệt - may xuất khẩu Việt Nam đã có những bước phát triển mạnh mẽ, trở thành một trong những ngành sản xuất mũi nhọn của nền kinh tế, có đóng góp đáng kể vào GDP và tăng trưởng xuất khẩu ở nước ta. Tuy nhiên trên thực tế, hiệu quả kinh doanh của các doanh nghiệp dệt - may xuất khẩu ở Việt Nam đang còn ở mức thấp. Một trong những nguyên nhân dẫn đến thực trạng trên là do công tác quản trị kinh doanh nói chung tại nhiều doanh nghiệp chưa được quan tâm thích đáng dẫn đến việc hoạch định các chiến lược tài chính chưa phát huy hiệu quả. Để nâng cao hiệu quả hoạt động chung, các nhà quản trị trong doanh nghiệp cần được cung cấp và sử dụng một hệ thống các công cụ quản lý để thấy được kết quả hoạt động của từng bộ phận. Trong hệ thống các công cụ quản lý đó, kế toán trách nhiệm là công cụ được các nhà quản trị đánh giá cao và không thể thiếu trong quản lý kinh tế hiện đại. Bằng phương pháp tổng hợp, phân tích thông tin trên cơ sở lý thuyết, đặc thù hoạt động của ngành dệt - may và thực tế tại doanh nghiệp, tác giả đã chỉ ra việc vận dụng kế toán trách nhiệm trong hoạt động quản lý của doanh nghiệp dệt - may hiện nay, từ đó đưa ra một số đề xuất để hoàn thiện mô hình kế toán trách nhiệm trong doanh nghiệp.

Từ khóa: Kế toán trách nhiệm; trung tâm trách nhiệm; doanh nghiệp dệt - may xuất khẩu Việt Nam.

RESPONSIBILITY ACCOUNTING AND APPLICATION OF RESPONSIBILITY ACCOUNTING IN TEXTILE - GARMENT EXPORT ENTERPRISES IN VIETNAM

Abstract: In recent years, Vietnam's textile and garment export industry has made strong development steps, becoming one of the key manufacturing industries of the economy, making a significant contribution to GDP and export growth. in our country. However, in fact, the business efficiency of export textile and garment enterprises in Vietnam is still at a low level. One of the reasons leading to the above situation is that the business administration in general in many enterprises has not been given adequate attention, leading to ineffective planning of financial strategies. In order to improve the overall performance, managers in the enterprise need to be provided with and use a system of management tools to see the performance results of each department. In that system of management tools, responsibility accounting is a tool that is highly appreciated by managers and indispensable in modern economic management. By the method of synthesizing and analyzing information on the basis of theory, operation characteristics of the textile - garment industry and reality at enterprises, the author has shown the application of responsibility accounting in the management activities of enterprises. textile - garment enterprises today, from which to give some suggestions to improve the responsibility accounting model in enterprises.

Keywords: Responsibility accounting; responsibility center; Vietnamese textile - garment export enterprises.

1. Đặt vấn đề

Kế toán trách nhiệm là một nội dung cơ bản của kế toán quản trị, ra đời nhằm mục tiêu đánh giá trách nhiệm của các cá nhân, bộ phận trong các tổ chức, doanh nghiệp. Với một vai trò và vị trí quan trọng trong các doanh nghiệp, vì vậy hệ thống quản lý trách nhiệm cần được đánh giá sao cho hiệu quả, nhằm giúp các doanh nghiệp quản lý hiệu quả hoạt động kinh doanh, phù hợp với xu thế hội nhập và phát triển quốc tế. Do đó, tác giả đã làm rõ một số nội dung kế toán trách nhiệm trong doanh nghiệp, từ đó làm cơ sở nghiên cứu sự vận dụng kế toán trách nhiệm tại các doanh nghiệp dệt - may xuất khẩu Việt Nam hiện nay.

2. Một số cơ sở lý thuyết về kế toán trách nhiệm

2.1. Khái niệm về kế toán trách nhiệm

Kế toán trách nhiệm là một nội dung của kế toán quản trị, được hình thành dựa trên cơ sở phân quyền

hạn và trách nhiệm cho những người quản lý của các bộ phận/hoạt động trong doanh nghiệp. Trong hệ thống kế toán trách nhiệm, các thông tin về tình hình tài chính và phi tài chính mà nhà quản lý bộ phận/hoạt động có thể kiểm soát được được thu thập và cung cấp theo phạm vi của từng bộ phận/hoạt động, nhằm đánh giá hiệu quả công việc của các nhà quản lý bộ phận/hoạt động trong việc thực hiện mục tiêu chung của doanh nghiệp.

2.2. Bản chất của kế toán trách nhiệm

Bản chất của kế toán trách nhiệm là mỗi bộ phận được phân cấp quản lý trong bộ máy quản lý có quyền kiểm soát, chỉ đạo và chịu trách nhiệm về những nghiệp vụ riêng biệt thuộc phạm vi phân cấp quản lý của mình. Kế toán trách nhiệm chỉ được thực hiện ở doanh nghiệp có cơ cấu tổ chức bộ máy quản

* Trường Đại học Công đoàn

lý được phân quyền một cách rõ ràng. Tùy thuộc vào đặc điểm cơ cấu tổ chức, mức độ phân cấp quản lý và mục tiêu của nhà quản trị doanh nghiệp mà chia ra thành các trung tâm trách nhiệm tương ứng. Mỗi trung tâm trách nhiệm trong một tổ chức có toàn quyền kiểm soát các hoạt động của trung tâm mình như quản lý về chi phí, doanh thu và các khoản đầu tư. Các trung tâm trách nhiệm tạo ra mối liên hoàn trong hệ thống quản lý.

Như vậy có thể thấy, kế toán trách nhiệm được cấu thành bởi 2 nội dung: sự phân cấp trong quản lý và xác định các loại trung tâm trách nhiệm

Một là: Phân cấp trong quản lý - cơ sở thiết lập kế toán trách nhiệm

Hệ thống kế toán trách nhiệm gắn liền với phân cấp quản lý. Phân cấp quản lý là biểu hiện chủ yếu của sự phân quyền trong hệ thống quản lý của doanh nghiệp. Khi qui mô hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp càng lớn và càng đa dạng thì đòi hỏi tổ chức của doanh nghiệp phải được phân chia thành nhiều tầng lớp, hình thành nên những cấp quản lý khác nhau.

Thật vậy, nếu không có sự phân cấp quản lý thì sẽ không tồn tại hệ thống kế toán trách nhiệm hay hệ thống kế toán trách nhiệm sẽ không có ý nghĩa gì. Hệ thống kế toán trách nhiệm chỉ tồn tại, hoạt động có hiệu quả nhất trong các tổ chức phân quyền, ở đó quyền ra quyết định và trách nhiệm được trải rộng trong toàn tổ chức. Các cấp quản lý khác nhau được quyền ra quyết định và chịu trách nhiệm với phạm vi quyền hạn và trách nhiệm của họ. Hoạt động của tổ chức gắn liền với hệ thống quyền hạn, trách nhiệm của tất cả các bộ phận, thành viên.

Hai là: Xác định các loại trung tâm trách nhiệm

Một hệ thống kế toán trách nhiệm được thiết kế tốt phải thiết lập được các trung tâm trách nhiệm trong một tổ chức. Trung tâm trách nhiệm được định nghĩa như một đơn vị trong tổ chức có toàn quyền kiểm soát chi phí, doanh thu và đầu tư.

- Trung tâm chi phí (Cost Centers): Đây là trung tâm có trách nhiệm về chi phí đầu vào của doanh nghiệp. Mục tiêu của trung tâm trách nhiệm chi phí chính là tối thiểu hóa chi phí. Đầu vào của trung tâm là các chỉ tiêu phản ánh các yếu tố sản xuất như nguyên vật liệu, tiền công, tình hình sử dụng máy móc thiết bị... và có thể được đo đạc bằng nhiều cách khác nhau. Để xác định đầu ra của trung tâm chi phí sẽ dựa vào các chỉ tiêu phản ánh kết quả sản xuất kinh doanh nhưng số lượng, chất lượng sản phẩm, các chỉ tiêu chi phí sản xuất và giá thành sản phẩm...

- Trung tâm doanh thu (Revenue Centers): Trung tâm này thường phát sinh ở các bộ phận tạo ra doanh thu cho doanh nghiệp như: Các cửa hàng, siêu thị, phòng kinh doanh... Trên thực tế, một trung tâm thuần túy về doanh thu rất ít tồn tại. Thông

thường, các cấp quản lý thường vẫn phải làm kế hoạch và kiểm soát một số chi phí thực tế phát sinh trong trung tâm doanh thu.

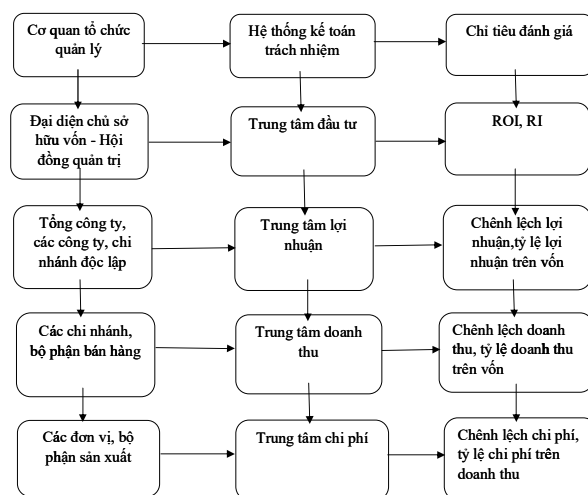
- Trung tâm lợi nhuận (Profit Centers): Là một trung tâm trách nhiệm mà trong đó người quản lý của trung tâm này sẽ chịu trách nhiệm cả về chi phí và doanh thu cũng như chênh lệch giữa đầu ra và đầu vào chính là lợi nhuận. Đây là một bộ phận mà nhà quản trị kiểm soát cả chi phí và doanh thu, nhưng không kiểm soát nguồn lực đầu tư vào bộ phận. Trong trường hợp này nhà quản lý có thể ra quyết định loại sản phẩm nào cần sản xuất, sản xuất như thế nào, mức độ chất lượng, giá cả, hệ thống phân phối và bán hàng. Mục tiêu phải thực hiện của trung tâm này là tối đa hóa lợi nhuận. Do đó, trung tâm lợi nhuận không chỉ có trách nhiệm ở doanh thu mà còn có cả trách nhiệm về chi phí.

- Trung tâm đầu tư (Investment Centers): Là trung tâm mà ở đó nhà quản lý chịu trách nhiệm cả về doanh thu, chi phí và xác định vốn hoạt động cũng như các quyết định đầu tư vốn. Trung tâm đầu tư thường đại diện cho mức độ quản lý cấp cao nhất. Nhà quản trị của trung tâm đầu tư có trách nhiệm trong việc lập kế hoạch, tổ chức và kiểm soát mọi hoạt động sản xuất kinh doanh kể cả việc đầu tư trong doanh nghiệp.

2.3. Mối quan hệ giữa sự phân cấp quản lý và các trung tâm trách nhiệm

Để điều hành các trung tâm trách nhiệm cần có các cấp quản lý, lúc này cần sự phân cấp quản lý. Trong quá trình phân cấp quản lý thì cũng phải tiến hành phân cấp quản lý cho các trung tâm trách nhiệm.

Hệ thống kế toán trách nhiệm trong mối quan hệ giữa các trung tâm trách nhiệm với sự phân quản lý thể hiện thông qua sơ đồ như sau:

Sơ đồ 1: Sơ đồ mối quan hệ giữa các trung tâm trách nhiệm với sự phân quản lý

3. Vận dụng kế toán trách nhiệm tại các doanh nghiệp dệt - may xuất khẩu Việt Nam

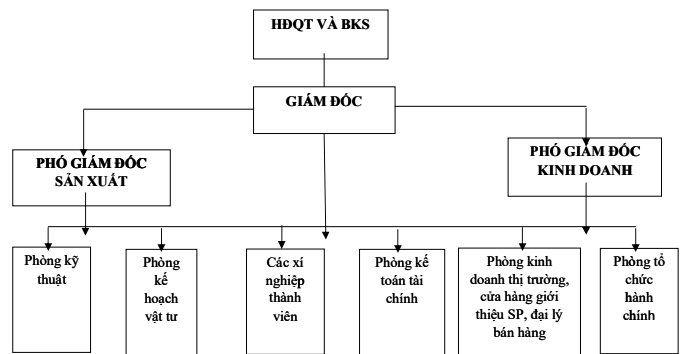
Kế toán trách nhiệm ngày càng thể hiện vai trò và vị trí quan trọng trong hoạt động quản lý kinh tế tại các doanh nghiệp ở các quốc gia trên thế giới, nhất là đối với những nước có nền kinh tế phát triển. Tại Việt Nam, việc vận dụng các nội dung của kế toán quản trị nói chung và kế toán trách nhiệm nói riêng còn là một vấn đề rất mới mẻ và chưa thu hút được nhiều sự quan tâm của các doanh nghiệp, đặc biệt là với các doanh nghiệp trong lĩnh vực dệt - may xuất khẩu.

Ngành hàng dệt may là một trong những ngành chủ đạo của công nghiệp sản xuất hàng tiêu dùng, liên quan đến việc sản xuất sợi, dệt nhuộm, vải, thiết kế sản phẩm, hoàn tất hàng may mặc và cuối cùng là phân phối hàng may mặc đến tay người tiêu dùng. Qua khảo sát tại một số doanh nghiệp dệt - may xuất khẩu khu vực miền Bắc, tác giả nhận thấy các doanh nghiệp đều có những đặc điểm chung trong cơ cấu tổ chức quản lý như sau: Cấp quản lý chịu trách nhiệm cao nhất trong mỗi doanh nghiệp thường là Hội đồng quản trị hoặc Tổng giám đốc, Giám đốc. Cấp quản lý tiếp theo là những người chịu trách nhiệm trực tiếp với từng mảng hoạt động như phó giám đốc phụ trách kỹ thuật, phó giám đốc phụ trách sản xuất, phó giám đốc phụ trách kinh doanh. Cuối cùng là những bộ phận, phòng ban phát sinh hoạt động sản xuất kinh doanh trực tiếp theo đặc thù như các phân xưởng sản xuất, các phòng ban (hành chính, kỹ thuật, kinh doanh thị trường...), các bộ phận tiêu thụ sản phẩm trực tiếp như cửa hàng giới thiệu sản phẩm, các đại lý... Có thể thấy rằng, hệ thống phân cấp quản lý trong các doanh nghiệp dệt - may được phân, chia phân nhiệm rõ ràng, không chồng chéo, tạo điều kiện cần thiết để xây dựng được hệ thống các trung tâm trách nhiệm.

Vì vậy, việc nghiên cứu và tổ chức kế toán trách nhiệm là một yêu cầu cấp thiết đối với các doanh nghiệp dệt - may xuất khẩu hiện nay. Thông qua kế toán trách nhiệm, nhà quản trị doanh nghiệp có thể đánh giá chất lượng về kết quả của hoạt động của những bộ phận của đơn vị. Từ đây, sẽ đo lường được kết quả hoạt động của nhà quản lý bộ phận cũng như thúc đẩy các nhà quản lý bộ phận điều hành bộ

phận của mình theo phương thức thích hợp theo mục tiêu cơ bản của tổ chức đã đề ra. Việc phân chia một đơn vị thành các trung tâm trách nhiệm phải căn cứ vào đặc điểm của doanh nghiệp đó như thế nào? Nhằm làm rõ thêm vấn đề này, tác giả cung cấp thông tin liên quan đến khảo sát cơ cấu tổ chức của Công ty Cổ phần May Quảng Ninh.

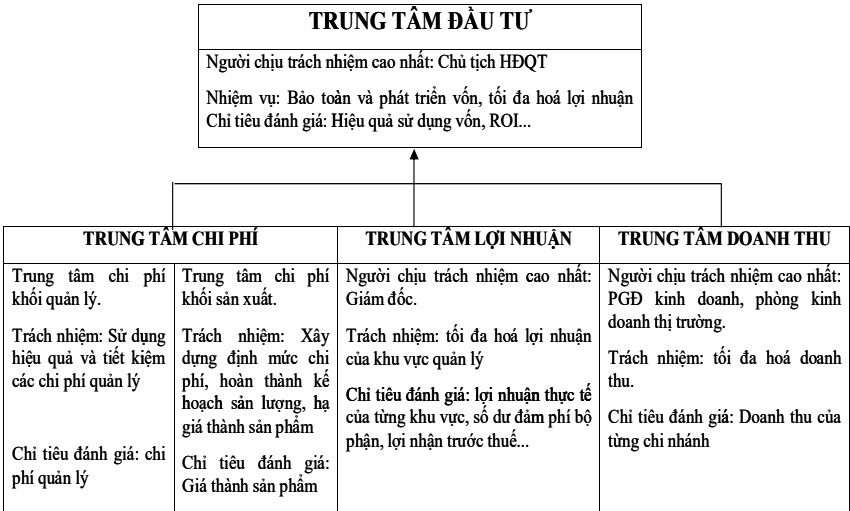
Công ty Cổ phần May Quảng Ninh được thành lập từ năm 1988, là một thành viên thuộc Tập đoàn Dệt may Việt Nam với lĩnh vực hoạt động chính là sản xuất và kinh doanh hàng may mặc xuất khẩu và nội địa. Theo tìm hiểu của tác giả, bộ máy quản lý của Công ty được khái quát qua sơ đồ 2.

Sơ đồ 2: Cơ cấu bộ máy quản lý tại Công ty CP May Quảng Ninh

Có thể thấy, bộ máy quản lý tại Công ty Cổ phần May Quảng Ninh bao gồm một hệ thống được phân, chia phân nhiệm rõ ràng, tạo điều kiện cần thiết để xây dựng được hệ thống các trung tâm trách nhiệm. Việc vận dụng kế toán trách nhiệm vào thực tế tại công ty được coi như một vũ khí giúp phát huy tối đa nguồn lực, từ đó nâng cao năng lực cạnh tranh của công ty. Để “vũ khí” này thực sự có hiệu quả, công ty Cổ phần May Quảng Ninh cũng đã tập trung vào việc tổ chức các trung tâm trách nhiệm và phân quyền quản lý theo nhóm trách nhiệm: Việc phân chia các trung tâm trách nhiệm sẽ tạo ý tưởng cho lãnh đạo công ty trong việc thiết lập một mô hình cơ cấu tốt nhất cho tổ chức, phân chia trách nhiệm quản lý lập kế hoạch, phân tích, báo cáo, tách bạch theo nhóm hoạt động nhằm phát huy tối đa nguồn lực và thuận tiện cho quản lý.

Thực tế, tại Công ty Cổ phần May Quảng Ninh, các trung tâm trách nhiệm đã được thiết lập theo sơ đồ 3.

Sơ đồ 3: Mô hình các trung tâm trách nhiệm tại Công ty Cổ phần May Quảng Ninh

Trung tâm chi phí: bao gồm các phòng ban như phòng tổ chức hành chính, phòng kỹ thuật, phòng kế toán tài chính, phòng kế hoạch vật tư, các xí nghiệp thành viên. Trung tâm này được hình thành với nhiệm vụ kiểm soát được toàn bộ các chi phí phát sinh có liên quan đến từng đơn hàng, từng bộ phận, phân loại các chi phí trên cơ sở theo mối quan hệ chi phí - khối lượng - lợi nhuận với người đứng đầu cấp quản lý trung tâm này là trưởng các phòng ban, quản đốc phân xưởng, tổ trưởng tổ sản xuất, đội trưởng sản xuất. Đầu vào của trung tâm là các chỉ tiêu phản ánh các yếu tố sản xuất như: nguyên vật liệu, tiền công và tình hình sử dụng máy móc thiết bị...được đo bằng các thiết bị khác nhau. Đầu ra của trung tâm là các chi phí phản ánh kết quả sản xuất như: số lượng, chất lượng sản phẩm, chi tiêu chi phí sản xuất, và giá thành sản phẩm. Vì vậy, nhiệm vụ của trung tâm này là kiểm soát các khoản mục và yếu tố chi phí theo các định mức và dự toán đã xây dựng. Từ đó lập các báo cáo chi phí sản xuất, giá thành sản phẩm theo yêu cầu của quản trị, theo dõi, phân tích sự biến động của các định mức chi phí nguyên vật liệu trực tiếp, nhân công trực tiếp, sản xuất chung... để tìm ra nguyên nhân và đưa ra các biện pháp nhằm giảm chi phí thấp nhất.

Các trung tâm chi phí được xây dựng trên 3 cấp độ: Cấp độ 1: các trung tâm chi phí được chi tiết đến các phòng ban và phân bổ cho các sản phẩm theo từng tiêu thức nhất định. Cấp độ 2: các trung tâm chi phí được chi tiết đến từng phân xưởng, từng dây

chuyển sản xuất, các chi phí này cũng sẽ được phân bổ đến từng sản phẩm trên mỗi dây chuyển sản xuất theo thời gian định mức cần thiết để sản xuất một loại sản phẩm nhất định tính từ khi bắt đầu cho đến khi kết thúc. Cấp độ 3: các trung tâm chi phí được chi tiết đến từng đơn đặt hàng, từng sản phẩm. Các trung tâm chi phí càng chi tiết thì việc tính giá thành sản phẩm càng chính xác.

Trung tâm doanh thu: được tập trung ở phòng kinh doanh thị trường cùng chuỗi cửa hàng giới thiệu sản phẩm,

các đại lý bán hàng của Công ty, với nhiệm vụ quản lý các hợp đồng và doanh thu từ các hợp đồng, sản phẩm. Đứng đầu trung tâm này là phó giám đốc phụ trách kinh doanh, trưởng phòng kinh doanh thị trường và trưởng bộ phận bán hàng. Nhiệm vụ của bộ phận này là tối đa hóa doanh thu trên các thị trường. Đầu vào của trung tâm doanh thu là số lượng và chất lượng hàng hóa, sản phẩm, dịch vụ chuẩn bị mang đi tiêu thụ. Đầu ra của trung tâm doanh thu là các chỉ tiêu doanh thu bán hàng, tổng số tiền thu về thể hiện bằng thước đo giá trị. Vì vậy nhiệm vụ của trung tâm này là lập báo cáo về doanh thu các mặt hàng, ngành hàng, thị trường, thời gian... theo yêu cầu của quản trị từ đó phân tích doanh thu của các mặt hàng, doanh thu theo thị trường, cửa hàng, thời gian để xác định những nhân tố ảnh hưởng đến doanh thu và đưa ra các biện pháp nâng cao doanh thu và thỏa mãn nhu cầu của thị trường.

Trung tâm lợi nhuận: tại trung tâm này, Giám đốc là người chịu trách nhiệm trước Hội đồng quản trị về lợi nhuận tạo ra của Công ty; đồng thời, có thể phê duyệt các khoản chi phí liên quan đến lợi nhuận tạo ra. Nhiệm vụ của Giám đốc là so sánh giữa lợi nhuận đạt được thực tế với lợi nhuận ước tính theo dự toán, phân tích khoản sai biệt lợi nhuận do ảnh hưởng của các nhân tố có liên quan như doanh thu, giá vốn, chi phí bán hàng, chi phí quản lí. Qua đó xác định các

nguyên nhân chủ quan, khách quan làm biến động lợi nhuận so với dự toán. Giám đốc sẽ đo lường bằng các chỉ tiêu như: số dư bộ phận kiểm soát được, số dư đảm phí bộ phận, số dư bộ phận, lợi nhuận trước thuế. Ngoài ra, còn có thể sử dụng các số tương đối như tỷ lệ lợi nhuận trên doanh thu, tỷ suất doanh thu trên chi phí... để đánh giá hiệu năng hoạt động của doanh nghiệp.

Trung tâm đầu tư: Là trung tâm mà nhà quản trị không chỉ chịu trách nhiệm về doanh thu, chi phí mà còn quyết định về mức vốn đầu tư. Do đó, trung tâm đầu tư được xác định là Hội đồng quản trị công ty, trong đó Chủ tịch hội đồng quản trị là người chịu trách nhiệm cao nhất. Ngoài ra, Chủ tịch hội đồng quản trị có thẩm quyền điều phối, sử dụng, đầu tư tài sản để tìm kiếm mức lợi nhuận cao nhất. Đầu vào của trung tâm đầu tư đó là vốn phục vụ cho sản xuất kinh doanh, vốn cho các phương án kinh doanh... Đầu ra của trung tâm đó là lợi nhuận thu về từ kết quả hoạt động kinh doanh, các chỉ tiêu doanh thu, chi phí. Để đánh giá trách nhiệm của trung tâm đầu tư, Chủ tịch hội đồng quản trị thường hay sử dụng chỉ tiêu ROI (return on investment) để đánh giá hiệu quả sử dụng vốn, từ đó thể hiện trình độ tổ chức các yếu tố sản xuất của nhà quản trị.

Có thể thấy, mỗi trung tâm sẽ chịu trách nhiệm khác nhau theo đúng trách nhiệm được giao. Việc phân chia thành các trung tâm như trên, sẽ giúp nhà quản trị của Công ty có thể dễ dàng đưa ra phương pháp và cách thức hoạt động của trung tâm; các nhà quản trị cấp cao cũng có thể đánh giá và kiểm soát, tìm ra những tồn tại để khắc phục và phát huy những ưu điểm của từng trung tâm. Từ đó, có thể quy trách nhiệm cụ thể cho từng đối tượng từng bộ phận. Điều này sẽ thúc đẩy tất cả các bộ phận sẽ thực hiện đúng những yêu cầu được giao.

Bên cạnh đó, tác giả cũng nhận ra rằng, vì hệ thống kế toán trách nhiệm của Công ty chưa hoàn hảo nên các trung tâm trách nhiệm chưa thực sự tồn tại theo đúng nghĩa của nó. Cụ thể là trung tâm doanh thu của Công ty hiện đang tồn tại kém hiệu quả nhất, do chỉ tập trung vào hoạt động tối đa hóa doanh thu mà chưa được phân quyền để quản lý về các chi phí, dẫn đến việc kiểm soát lợi nhuận chưa

hiệu quả. Để khắc phục hạn chế này, ban quản trị của Công ty cần xem xét đưa ra giải pháp để trung tâm doanh thu kết hợp cùng các bộ phận ở trung tâm chi phí trong việc lập kế hoạch và kiểm soát các chi phí phát sinh tại trung tâm quản lý, đảm bảo sự phù hợp giữa doanh thu, chi phí, lợi nhuận trong kỳ.

Từ nghiên cứu tại Công ty Cổ phần May Quảng Ninh cho thấy, trong xu hướng phát triển và hội nhập kinh tế quốc tế, các doanh nghiệp dệt - may xuất khẩu muốn tồn tại và phát triển phải không ngừng nâng cao năng lực quản lý, nâng cao hiệu quả hoạt động bằng việc sử dụng kết hợp các công cụ quản lý kinh tế một cách hài hòa và khoa học. Trong hệ thống công cụ đó, kế toán trách nhiệm được xem như là một trong những vũ khí cần được các doanh nghiệp khai thác và vận dụng bởi tính hiệu quả của nó. Tuy nhiên, việc xây dựng hệ thống kế toán trách nhiệm ở mỗi doanh nghiệp là khác nhau, phụ thuộc vào quy mô, vào yêu cầu quản lý và năng lực quản lý của các cấp lãnh đạo trong đơn vị. Công ty Cổ phần May Quảng Ninh là một đơn vị có quy mô hoạt động ở mức độ vừa và nhỏ, tương tự như vậy với các doanh nghiệp dệt - may xuất khẩu khác của Việt Nam, nền tảng để vận dụng kế toán trách nhiệm chính là xây dựng bước đầu cho việc hoàn thiện công tác kế toán trách nhiệm trong công ty. Đây là một nội dung hết sức cần thiết và cấp bách giúp ban lãnh đạo công ty thực hiện được nhiệm vụ đã đặt ra.

4. Kết luận

Kế toán trách nhiệm còn là một khái niệm tương đối mới đối với một số doanh nghiệp. Hệ thống kế toán trách nhiệm bao gồm các công cụ, chỉ tiêu đánh giá giúp các nhà quản lý ở từng bộ phận, phòng ban thực hiện mục tiêu chung cho doanh nghiệp. Qua đó có thể xem kế toán trách nhiệm là công cụ đắc lực để đánh giá hiệu quả hoạt động trong các doanh nghiệp hiện nay. □

Tài liệu tham khảo

1. Ahmed Riahi - Belkaoui (2002), *Behavioural management accounting*, Wiley Publishing, Inc.
2. Nguyễn Ngọc Quang (2011), *Kế toán quản trị doanh nghiệp*, NXB ĐH Kinh tế quốc dân
3. <http://tailieudientu.lrc.tnu.edu.vn/>
4. www.Khoahockiemtoan.vn
7. Tài liệu nội bộ của Công ty Cổ phần May Quảng Ninh.